

Månedsbrev for Harelabben November 2019

Det er allerede november, og vi på Harelabben føler at ukene raser av gårde! Det er hektiske og fine dager, og vi storkoser oss med den herlige gjengen vår! Med noen kuldegrader og frost på bakken viser høsten oss at det snart er vinter, og vi gleder oss allerede til snø, aking og juleforberedelser...

EVALUERING AV OKTOBER:

I begynnelsen av oktober har vi hatt fokus på å bli kjent med og skape trygghet for Edvard og Oliwier som begynte på avdelingen. Det har derfor vært en del barnehagedager denne måneden. Det har vært to veldig forskjellige tilvenninger. Alle barn er forskjellige, og det er viktig at vi følger deres tempo i forhold til hvor de er i prosessen til å bli trygge. Godt foreldresamarbeid er en god forutsetning til nettopp dette og hvor vi sammen kan bli enige om hva som er det beste for barnet. Vi har blitt bedre kjent med Edvard og Oliwier og gleder oss masse til å bli enda bedre kjent med dem. Det virker som de nå stortrives på Harelabben og de har virkelig fått sansen for Furutoppen!

Når det kommer til aktiviteter så har vi fått gjennomført mye forskjellig denne måneden. Vi har hatt noen turer i hallen både alene og sammen med ekornbarna. Her har kroppslig utfoldelse og ballspill vært i fokus. Vi har vært utenfor barnehagens gjerde og plukket rognebær som nå henger til tørk i gangen. Disse skal vi bruke i meisebollene våre. Vi har fortsatt med vårt fokus på fugler gjennom mating på fuglebrett/bur og hatt fuglesamlinger hvor barna gjenkjenner sin personlige fugl og navsetter dem. Vi har kjent på fjær og hørt på fuglekvitring for å stimulere sansene våre også. Samling om «De tre bukkene Bruse» er også blitt fortalt ute i barnehagen med konkreter. Dette var en veldig fin stund hvor alt ble mer virkelig når vi tok i bruk en stokk og en vanddam som effekter. Når det gjelder forming har barna lagd litt høst-/Halloweenkunst i form av gresskar og spøkelses lagd av papptallerkener. Disse har barna satt morsomme ansiktsuttrykk på som nå henger til pynt på avdelingen.

Viktige datoer:

Uke 45 – Foreldresamtaler

29.12 – Julegateåpning Vik

Vi har feiret Lia og Oliwier som fylte år denne måneden. Vi har også markert verdensdagen for psykisk helse hvor flere av dere foreldre tok dere ekstra tid til å tilbringe tid sammen med oss i barnehagen. FN-dagen ble også markert i form av plakatlagning med barns rettigheter, filippinsk mat og sanger på Furutoppen.

Det har vært mye matlaging hvor barna har observert, deltatt, sanset og mestret. Her foregår det mye læring, og det er viktig å introdusere og inkludere barna i disse prosessene.

I hele oktober har vi på Harelabben jobbet med **VED** som overordnet tema. I vår Husmannsfilosofi tar vi utgangspunkt i årstidens gjøremål, og for oss i Naturbarnehagen er ved en sentral, og svært viktig, oppgave om høsten. Ved å la barna få delta, erfare og leke med ved skaper vi god læring. Her har vi tatt utgangspunkt i de ulike fagområdene i Rammeplanen for barnehagen, og prøver å vise hvordan vi kan knytte mange ulike fag og aktiviteter til et slikt stort tema.

***MÅL:** Barna skal aktivt få delta i, sansse og oppleve ulik type aktivitet med ved og tre. Vi ønsker at barna skal få oppleve glede i mestring og samarbeid!*

FAGOMRÅDENE

Kommunikasjon, språk og tekst: Barna får benevne ulik type ved og redskaper. Som eksempel kubbe, flis, pinner, hoggestabbe, fyrstikker, øks, sag og spikkekneiv! Vi ser også at i praktisk arbeid sammen med en voksen blir det rom for lengre aktiviteter, – det øker kommunikasjonen og det skaper mange gode situasjoner for språkutvikling.

Kropp, bevegelse, mat og helse. **Personalet skal støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnets mestring.** Alle barna på Harelabben har vært med på prosjektet om ved. Noen har båret, stabled og trillet vedkubber. Det er kjempespennende å få være med en voksen å lage bål! Noen barn har bare lekt med veden, lagt de etter hverandre på bakken til en lang rekke, eller lekt at det er mat, eller baby!, i lekehytta. De aller minste observerer og utforsker, prøver å flytte på, krabber over eller dytter kubben unna. Hele kroppen erfarer og lærer om ved!

Kunst, kultur og kreativitet: Ved er kultur, og vi gir barna muligheten til å bli bedre kjent med hvordan vi jobber med ved og bruker ved. Barna følger treet fra hogst, til kapping, kløyving, til det er fyr i ovnen og varme til matlaging i bålringen vår. Vi trenger ild for å lage mat, og for å varme oss, slik alle generasjoner før oss har trengt varme og ved. De voksne er gode rollemodeller, nå ser vi barna bygger ordentlige bål i leken sin!

Natur, miljø og teknologi: Å få være i naturen, og aktivt bruke naturen som læringsarena er magisk for de minste barna. De sanser, erfarer og lærer naturen å kjenne ved å være i den. Vi trekker inn miljøperspektivet også når vi snakker om ved. Ikke alle trær blir til ved, noen blir til planker til hus, noen trær trenger vi for skygge, og mange trær trengs for å lage ren luft som vi kan puste i! Dette gjelder jo det meste i naturen, vi mennesker må være forsiktige slik at vi ikke bruker opp alt!

Antall, rom og form: Vi måler, veier og teller! Stor, større, størst, lang og kort, tung og lett. Vi erfarer hvordan vi kan stable veden slik at den ikke raser sammen, hvordan kubben må stå og balansere på hoggestabben for at vi skal kunne kløyve den med øksa, og vi ser at vi trenger både små fliser og store kubber for å få et bra bål.

Etikk, religion og filosofi: Hvor blir egentlig veden av når vi lager bål? Hvor mange vedkubber trenger vi for at det skal bli varmt? Vi filosoferer mye i hverdagen, spesielt når vi er på ute på tur! Barn spør jo om så mye, sjelden kan vi svare, men vi undrer oss sammen med barna og filosoferer videre, «Hva tror du?» Barna får bekreftelse på sin deltagelse i prosessen, de opplever mestring og utvikler sitt selvbilde.

Nærmiljø og samfunn: Vi har sett traktor som har kjørt ved ut til basene i skogen vår, og vi har også sett paller med ved flere hus når vi har gått tur. Trenger alle ved? Mange barn har masse ved hjemme, – det har vi blitt fortalt!

PLANER FOR NOVEMBER

Neste uke begynner vi med foreldresamtaler på Harelabben. Katherine og Hege har delt barnegruppa i to, og skal ha 7 samtaler hver. Vi har foreslått møtetidspunkt på lista på ytterdøra. Om dette ikke passer, så gi oss beskjed så finner vi en ny halvtime!

Vi gleder oss til å sette oss ned og prate med dere om barnet deres, og om deres hverdag her i barnehagen. Er det noe spesielt dere lurer på eller vil spørre oss om, så gi oss beskjed på forhånd slik at vi kan forberede oss best mulig!

I §1 i Barnehageloven presiseres det hvor viktig det er med et samarbeid mellom dere foreldrene og barnehagen;

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Vi begynner så smått å forberede oss til jul, vi skal lage fuglemat og noen små overraskelser... Vi skal sanse, samarbeide og være kreative med naturmaterialer.

Fortsatt fin høst til alle! November – hilsen fra

Katherine, Heideh, Koko og Hege

HVERDAGSMAGI PÅ HARELABBEN:

Theodor sitter på gulvet inne på Harelabben, og Charlotte går forbi han på vei inn til lekerommet. Theodor roper på henne og peker på fanget sitt. Charlotte stopper og undrer seg, og Theodor peker igjen på fanget. Charlotte går og setter seg hos Theodor, - begge smiler! Slik blir de sittende lenge..